УДК 34
З-12

Рекомендовано до друку Вченою радою Вищого навчального приватного закладу «Дніпровський гуманітарний університет» (протокол від 27.07.2026 № 13).

З-12 Забезпечення правопорядку та протидії злочинності в Україні та у світі: проблеми та шляхи їх вирішення : матер. VI Міжнар. наук.-практ. конф. (Дніпро, 05 черв. 2026 р.). Дніпро : ВНПЗ «Дніпровський гуманітарний університет», 2026. 242 с.

Збірник конференції містить матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції «Забезпечення правопорядку та протидії злочинності в Україні та у світі: проблеми та шляхи їх вирішення» (05.06.2026), у роботі якої взяли участь представники закладів вищої освіти, наукових установ, правоохоронних органів, недержавних установ України та іноземних держав.

Матеріали науково-практичної конференції надруковані в авторській редакції.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

докт. юрид. наук, проф. **Олег КИРИЧЕНКО** (*голова);* канд. юрид. наук, доц. **Олександр ХРИСТОВ** (*заст. голови);* канд. юрид. наук, доц. **Тетяна АЛФЬОРОВА**; докт. юрид. наук, доц. **Вадим ДАВИДЮК**; канд. юрид. наук **Сергій ДУБОВ**; докт. юрид. наук, проф**. Євген ЛЕГЕЗА**; канд. юрид. наук, доц. **Тетяна ЛЕЖНЄВА**; докт. юрид. наук, проф. **Вадим НЕГОДЧЕНКО**; канд. юрид наук, доц. **Станіслав ЧЕРНОП'ЯТОВ**; **Андрій МІРОШНИК** *(секретар).*

ISBN 978-617-8981-32-7

© ВНПЗ ДГУ, 2026
© Автори, 2026

Борисенко С.І.
ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ ПРАВ ВЛАСНОСТІ ПРИ УКЛАДЕННІ ДОГОВОРІВ ДАРУВАННЯ ТА ДОВІЧНОГО УТРИМАННЯ У КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВОПОРЯДКУ… 198

Дюкарєв М.В.
АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ОХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ……... 202

Лисенко Б. О., Куцик К. В.
ЦИФРОВІЗАЦІЯ ЦИВІЛЬНОГО СУДОЧИНСТВА ЯК ГАРАНТІЯ ПРАВОПОРЯДКУ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ……. 205

Бунчужна В.Є., Логінова М.В.
НІКЧЕМНІ ПРАВОЧИНИ ТА ЇХ ПРАВОВІ НАСЛІДКИ У КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВОПОРЯДКУ……. 208

Лежнєва Т.М., Черноп'ятов С.В.
ЗАХОДИ СУДУ ЩОДО ПРИМИРЕННЯ ПОДРУЖЖЯ У ПРОЄКТІ ЦИВІЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ (№ 15150)…….. 211

Черноп'ятов С.В., Лежнєва Т.М.
ТРИВАЛІСТЬ ВІДСУТНОСТІ НА РОБОТІ ЯК КВАЛІФІКУЮЧА ОЗНАКА ПРОГУЛУ: НОВЕЛИ СУДОВОЇ ПРАКТИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ……... 215

Шевченко А.А., Біла А.В.
СПАДКОВІ ПРАВОВІДНОСИНИ З ІНОЗЕМНИМ ЕЛЕМЕНТОМ У ПРАКТИЦІ ЮРИДИЧНИХ КЛІНІК: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПРАВОВОГО СУПРОВОДУ……. 219

Буряк Д.М., Біла А.В.
ЕТИЧНІ ЗАСАДИ ЗОВНІШНЬОГО ВИГЛЯДУ ЮРИСТА ПІД ЧАС ПРОВАДЖЕННЯ ПРАВНИЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ……. 222

Біла А.В., Векшин І.І.
ЗАХИСТ ПРАВ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ У ПОРЯДКУ ГОСПОДАРСЬКОГО СУДОЧИНСТВА: ПРОБЛЕМИ ПРАКТИКИ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ……..... 225

Біла А.В., Коссович А.О.
ЗЕМЕЛЬНО-ПРАВОВІ МЕХАНІЗМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВОПОРЯДКУ ТА ПРОТИДІЇ ПРАВОПОРУШЕННЯМ У СФЕРІ ЗЕМЕЛЬНИХ ВІДНОСИН В УКРАЇНІ…….. 229

Танких Д.В., Булгакова Ю.М.
МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД МОДЕРНІЗАЦІЇ СИСТЕМ ЕКСТРЕНОЇ ДОПОМОГИ НАСЕЛЕННЮ……... 231

складних категорій приватноправових відносин, оскільки потребують комплексного застосування норм національного законодавства та міжнародного приватного права [2; 3]. За таких умов юридичні клініки виступають важливим інституційним механізмом забезпечення доступу до правової допомоги та ефективного захисту спадкових прав громадян [4]. Подальший розвиток цього напряму клінічної юридичної освіти сприятиме вдосконаленню правозастосовної практики, підвищенню рівня правової культури населення та посиленню гарантій реалізації права на спадкування в умовах сучасних глобалізаційних процесів [1; 4].

Список використаних джерел та літератури:

1. Конституція України: Закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text (дата звернення: 20.05.2026).
2. Цивільний кодекс України: Кодекс від 16.01.2003 № 435-IV. Дата оновлення: 25.05.2026. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text (дата звернення: 25.05.2026).
3. Про міжнародне приватне право: Закон України від 23.06.2005 № 2709-IV. Дата оновлення: 31.10.2025. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2709-15#Text (дата звернення: 21.05.2026).
4. Про безоплатну правову допомогу: Закон України від 02.06.2011 № 3460-VI. Дата оновлення: 25.05.2026. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3460-17#Text (дата звернення: 20.05.2026).
5. Постанова Верховного Суду від 13.03.2023 у справі № 398/1796/20. IPEX: веб-сайт. URL: https://iplex.com.ua/doc.php?regnum=109871518 (дата звернення: 25.05.2026).

Буряк Дар'я Миколаївна
здобувачка вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Дніпровського гуманітарного університету
Біла Альона Валеріївна
старший викладач кафедри права
Дніпровського гуманітарного університету
ORCID: 0000-0002-8271-8539

ЕТИЧНІ ЗАСАДИ ЗОВНІШНЬОГО ВИГЛЯДУ ЮРИСТА ПІД ЧАС ПРОВАДЖЕННЯ ПРАВНИЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

У сучасних умовах трансформації правової системи України, посилення ролі професійної етики та стандартизації юридичної діяльності в контексті євроінтеграційних процесів особливої актуальності набуває проблема визначення етичних засад зовнішнього вигляду юриста. Зовнішній вигляд правника у цьому контексті слід розглядати не як другорядний елемент індивідуальної самопрезентації, а як складову професійної деонтології, що

виконує функцію невербальної комунікації та опосередковано впливає на ефективність здійснення правничої діяльності, рівень довіри до правника та сприйняття інститутів правосуддя загалом.

Актуальність досліджуваної проблематики зумовлена тим, що у сфері правозастосування зовнішній вигляд юриста виступає елементом професійної репрезентації, який впливає на формування первинного враження про фахівця, рівень довіри з боку клієнтів, суду та інших учасників правовідносин. У процесуальній діяльності, зокрема у судовому засіданні, де значення має не лише зміст правової позиції, а й форма її подання, зовнішній вигляд виступає допоміжним фактором комунікативної ефективності. Таким чином, формування єдиних підходів до етичних вимог зовнішнього вигляду юриста є важливим завданням юридичної науки та практики.

Нормативно-правовою основою досліджуваного питання є положення Конституції України, відповідно до статті 59 якої кожен має право на професійну правничу допомогу [1]. Реалізація цього права передбачає не лише доступ до кваліфікованого правника, але й дотримання ним стандартів професійної етики, які охоплюють як поведінкові, так і зовнішні аспекти професійної діяльності. Крім того, Правила адвокатської етики закріплюють обов'язок адвоката діяти добросовісно, підтримувати авторитет адвокатури та сприяти зміцненню довіри до правничої професії [2]. У цьому аспекті зовнішній вигляд розглядається як елемент загальної професійної культури правника.

У науковій доктрині юридичної деонтології підкреслюється, що зовнішній вигляд юриста є складовою його професійного іміджу, який формується під впливом сукупності етичних, естетичних та соціально-психологічних факторів. Як зазначається у спеціальній літературі, естетична складова професійного образу правника базується на принципах стриманості, охайності та відповідності діловому стилю, що сприяє формуванню позитивного сприйняття юридичної професії у суспільстві [3, с. 148]. Водночас у межах сучасних досліджень наголошується на необхідності розглядати зовнішній вигляд як елемент професійної комунікації, який впливає на ефективність взаємодії між учасниками правничого процесу.

З огляду на викладене, до основоположних етичних засад зовнішнього вигляду юриста доцільно віднести принципи професійної охайності, стриманості, доречності, нормативної нейтральності та комунікативної адекватності. Принцип охайності передбачає систематичне дотримання належного стану одягу, взуття та загального зовнішнього вигляду, що відображає повагу до суду, клієнта та професійного середовища загалом. Принцип стриманості полягає у недопущенні надмірної візуальної експресії, яка може відволікати увагу від змісту правової позиції та порушувати баланс процесуальної комунікації.

Принцип доречності означає відповідність зовнішнього вигляду характеру правничої діяльності, ступеню формалізації процесу та соціальному контексту професійної взаємодії. Натомість принцип нормативної

нейтральності передбачає відсутність візуальних елементів, які можуть створювати додаткові семантичні або соціальні асоціації, не пов'язані з професійною роллю юриста. Принцип комунікативної адекватності, у свою чергу, відображає здатність зовнішнього вигляду сприяти ефективній професійній взаємодії та не створювати бар'єрів у сприйнятті правничої позиції.

Особливого значення набуває питання уніфікації ділового стилю як базового стандарту зовнішнього вигляду юриста. У цьому контексті Business Formal виступає усталеним професійним кодом, який забезпечує нейтральність, формалізованість та передбачуваність зовнішньої репрезентації правника. Така уніфікація сприяє зниженню впливу суб'єктивних факторів сприйняття та забезпечує концентрацію уваги на змісті правової аргументації, а не на зовнішніх характеристиках її носія.

З позиції юридичної психології зовнішній вигляд виконує функцію первинного когнітивного маркера, що впливає на формування довіри та оцінку професійної компетентності юриста. У межах судового процесу це набуває особливого значення, оскільки первинне сприйняття правника може опосередковано впливати на загальну ефективність комунікації та сприйняття правової позиції. Відповідно, зовнішній вигляд виступає елементом, що опосередковано сприяє реалізації принципів змагальності та рівності сторін.

Водночас слід підкреслити, що етичні вимоги до зовнішнього вигляду юриста не мають імперативного дискримінаційного характеру та не встановлюють жорстких гендерно-обумовлених або соціально-обмежувальних стандартів. Вони ґрунтуються на принципах рівності, професійної універсальності та однакового застосування етичних вимог до всіх представників юридичної професії незалежно від індивідуальних соціальних характеристик. Відмінності у зовнішньому оформленні не впливають на зміст професійних стандартів, які залишаються єдиними для всіх правників.

Додатково слід зазначити, що формування належного зовнішнього вигляду юриста тісно пов'язане з концепцією професійної відповідальності та саморегуляції юридичної спільноти. У цьому аспекті зовнішній вигляд виступає елементом самодисципліни правника, що відображає рівень його професійної культури та внутрішньої правової етики. Таким чином, він виконує не лише зовнішню репрезентативну функцію, але й внутрішню регулятивну функцію професійної поведінки.

Наукова новизна дослідження полягає у системному та міждисциплінарному підході до аналізу зовнішнього вигляду юриста як елементу професійної етики, що інтегрує положення юридичної деонтології, теорії правничої комунікації та правничої психології. Такий підхід дозволяє розширити традиційні уявлення про професійну етику юриста та включити до її змісту невербальні форми професійної взаємодії як важливий інструмент реалізації правничої функції.

Таким чином, зовнішній вигляд юриста є невід'ємною складовою професійної етики, що виконує комплексну функцію забезпечення довіри до правничої професії, підвищення ефективності комунікації та зміцнення авторитету правосуддя. Дотримання принципів охайності, стриманості, доречності та професійної нейтральності є необхідною умовою належного здійснення правничої діяльності та формування високих стандартів правової культури у суспільстві.

Список використаних джерел та літератури:

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text (дата звернення: 24.05.2026).
2. Правила адвокатської етики, затверджені Звітно-виборним з'їздом адвокатів України від 09.06.2017. URL: https://unba.org.ua (дата звернення: 24.05.2026).
3. Цюзік Г. І., Осмолян В. А. Зовнішній вигляд юриста як невід'ємна естетична складова юридичної деонтології. Європейські перспективи. 2022. № 2. С. 145–152. URL: https://ep.unesco-socio.in.ua/wp-content/uploads/archive/EP-2022-2/145-.pdf (дата звернення: 20.05.2026).
4. Скакун О. Ф. Юридична деонтологія : підруч. Харків : Еспада, 2020. 400 с.
5. Про формений одяг працівників органів державної виконавчої служби: наказ Міністерства юстиції України від 04.12.2018 № 3798/5. URL: https://ips.ligazakon.net/document/RE32832?an=248 (дата звернення: 22.05.2026).

Біла Альона Валеріївна
старший викладач кафедри права
Дніпровського гуманітарного університету,
адвокат АБ «Альони Білої»
ORCID: 0000-0002-8271-8539
Векшин Ігор Ігорович
юрист,
помічник судді Дніпровського районного суду
Дніпропетровської області

ЗАХИСТ ПРАВ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ У ПОРЯДКУ ГОСПОДАРСЬКОГО СУДОЧИНСТВА: ПРОБЛЕМИ ПРАКТИКИ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ

Актуальність даної теми полягає у тому, що суб'єкти господарювання під час провадження господарської діяльності потребують захисту з боку держави у разі посягання на їхні права, а оскільки Україна є правової, демократичною державою, у якій визнається та діє принцип верховенства права, то відповідно до приписів ст. 55 Конституції Країни, кожен має право